

Turun Yliopistosäätiö

Puheenvuoro tiedekuntakirjaston avajaisissa 18.9.2014

säätiön asiamies Pekka Kanervisto

TEUTORI – tossutehdas, varia, kenkätehdas

Rakkaalla lapsella on monta nimeä. Tämä rakennus – valmistunut 1891 - kätkee sisäänsä monta tarinaa. Onhan se ollut aluksi olutvarastona, panimona, sitten nahka- ja tekstiiliteollisuuden toimitilana ja ennen yliopiston hallintaan siirtymistä 1980-luvun alussa kenkätehtaana ja sen konttorina. Valtava määrä ihmisiä on tässä talossa tehnyt merkittävän osan työhistoriastaan. Rakennus on siis nyt 123-vuotias, mutta kokenut perusteellisen uudistamisen: vanha runko kuitenkin lepää vakaana alla olevalla sorapohjalla.

Talon historiasta ei sen enempää tässä yhteydessä, mutta mainittakoon sen verran, että Yliopistosäätiön kustantamana on maisteri Pekka Mäntylä työstänyt gradustaan Olutta, Saappaita, Tiedettä -kirjan, joka on täällä uudessa tiedekuntakirjastossa tutustuttavana.

Jonkin verran Turun Yliopistosäätiön puheenvuorossa – jonka saan tässä tilaisuudessa esittää – lienee sopivaa kertoa itse säätiöstä sekä sen roolista tässä talossa.

Turun Yliopistosäätiö on vuodesta 1974 toiminut Turun yliopiston tukisäätiönä. Sitä ennen – perustamisestaan vuonna 1927 – se omisti yliopiston ja harjoitti yliopistotoimintaa. Valtiollistamisen yhteydessä suurimmat (kymmenkunta) yksityisten ihmisten ja yritysten lahjoitusrahastoa jäivät yliopiston tukisäätiöön. Tänäpäin Turun Yliopistosäätiössä on 65 nimikkorahastoa, varoja yhteensä noin 50 M€ ja vuotuinen apu- ja määrärahojen jakomäärä on noin 1,3 M€.

Yliopistosäätiön varallisuus on hyvin hajautettu ja tulot tulevat osingoista, koroista, vuokratuotoista sekä realisoituista arvonnousuista. Säätiön hallinnossa työskentelee kolme henkilöä. Luottamushenkilöt lahjoittavat aikansa ja asiantuntemuksensa yleishyödyllisessä hengessä. Meillä on lisäksi vapaaehtoistyöntekijöitä ja hyviä kumppaneita eri alojen asiantuntijoista. Kaikki nämä tahot työskentelevät myös Turun yliopiston hyväksi. Näin sadonkorjuun aikana: kaikki säätiön hyväksi tehty työ ”sataa Turun yliopiston laariin”.

Sitten tähän Teutoriin:

- kohde on yrittäjä Jukka Teutori Tuomisen omistamana ollut Turun yliopiston hallinnassa jo 1980-luvun alusta lähtien
- vuonna 2001 Yliopistosäätiö osti Teutori Oy:n sekä erillisellä kaupalla tontin; rakennus oli tekniseltä kunnoltaan jo elinkaarensa päässä
- yhtiö muutettiin keskinäiseksi kiinteistöyhtiöksi, jonka kaikki huonetilat olivat Turun Yliopistosäätiön omistuksessa ja vuokralaisena kaikissa huonetiloissa Turun yliopisto
- vuonna 2004 aloitettiin asemakaavan muutosprosessi, jossa haettiin rakennusoikeuden lisäystä vapaalle tontin osalle, kaava tuli lainvoimaiseksi vuoden 2010 lopussa

- alun perin oli ajatus, että uudisrakennus eriytetään uuteen yhtiöön, se myydään ja myynnistä saaduilla varoilla hoidetaan vanhan puolen peruskorjaus
- Turun Yliopistosäätiön toimisto siirtyi myös väliaikaisesti Teutoriin ja vietimme täällä vuodet 2007 – 2009. Ja sitten vuoden 2010 alussa säätiön toimisto siirtyi ”lopulliseksi sijoituspaikaksi” suunniteltuun maaherran makasiiniin.

Koko Teutorin – siis vanhan peruskorjattavan että uudisrakennuksen – käyttäjäksi päätyi aika nopeasti Turun yliopisto. Sitä ennen kuitenkin tiloihin mietittiin perinnettä vaalivaa olutpanimoa – pubia, varsinaissuomalaisen osakunnan bändi- ja kerhotilaa, ym. Uudisrakennuksen käyttötarkoituksesta esimerkiksi Turun Sanomat helli ideaa asuntophotellista, joka oli kaavavaiheessa eräänlainen ”ääripää” kun ei asuntoja ollut mahdollista rakentaa. Turun yliopistolla oli yliopistolain uudistuksen ja onnistuneen varainhankintakampanjan myötä mahdollisuus sijoittaa myös omia varoja hankkeeseen. Tässä on toteutunut – kuten rehtori jo omassa puheenvuorossaan mainitsi – siis Turun yliopiston ja Turun Yliopistosäätiön yhteinen kiinteistösijoituskohte.

Toteutus voidaan jakaa suunnittelu- ja rakennusvaiheeseen. Suunnittelujoukkue koottiin jo Turun Yliopistosäätiön omistusaikana säätiön rakennuttajakonsultin Aimo Järvisen johdolla. Tämä dreamteam: arkkitehtisuunnittelu Janne Helin ja Niklas Kronberg Schauman-arkkitehdeistä, sähkösuunnittelu Pasi Sainio, LVI Joel ja Jouko Lehtonen, sprinkler-suunnittelu Lehmusvirrat ja rakennesuunnittelu Narmaplan Jukka Sillanpää, geotekninen suunnittelu Reino Heikinheimo saivat aikaan yhdessä käyttäjien kanssa suunnitelmat, joiden perusteella toteutettiin ensin uuden puolen urakkakilpailutus 2012 ja vuonna 2013 sitten tämän peruskorjauksen kilpailutus. Uudispuolen toteutti kokonaisurakkana Lemminkäinen Talo Oy ja peruskorjauksen NCC Rakennus Oy. Edellispäivänä hankkeen rakennustoimikunta piti viimeisen kokouksen, jonka järjestysnumero oli 29. Lopputulos on onnistunut, edustaa hyvää arkkitehtuuria, parantaa kaupunkikuvaa, tarjoaa käyttäjilleen miellyttävän työskentely-ympäristön ja sijaitsee erinomaisella paikalla. Peruskorjauksen käyttöönotto on tapahtunut heinäkuusta alkaen ja pyrimme saamaan kuluvin aikoina talon viritettyä teknisesti sellaiseen toimintakuntoon, jossa kaikki nykytekniikan mahdollistamat olosuhteet toimivat optimaalisesti.

Sijoitustoiminnan kannalta hanke oli onnistunut. Arvokas tontti saatiin hyvään käyttöön, investoinnissa pystyttiin hyödyntämään ja varmistamaan myös edullista korkotasoa, vuokrat päätyvät takaisin yliopistoyhteisöön ja ne varat, jotka lahjoittajat – yliopiston ystävät – ovat haltuumme uskoneet, ovat varmassa tallessa.

Lopuksi kiitän kaikkia hankkeeseen osallistujia suunnittelijoita, rakentajia, ja toivotan käyttäjille mitä parhainta menestystä nyt käyttöön vihittävässä tiloissa.